

Tajemství Jizery

Ať si říká, kdo chce, co chce, draci existují. Alespoň já vím minimálně o jednom. Nepatří ale mezi hromotluky létající povětrím, kterým nozdry olizují ohňoví hadi. Nebo k těm, co provrtávají zemi skrz naskrz a nadzdvihnou klidně celé město. Ani k takovým, co dmýchají ničivé vichřice. Kdepak, tenhle není ani zlostný, ani divoký. Nezpůsobuje zemětřesení, větrné smrště a požáry. Je to drak vodní a stěží ho zahlédnete. Tajemství o něm šplouchá řeka Jizera.

Před časem se v jejím okolí zdržoval neobyčejný poutník: bledý, hubený, velké vlhké třpytivé oči. Kde se vzal, tu se vzal. Jisté však je, že se tu objevil právě ve chvíli, kdy z rozsvícené noční oblohy zčistajasna zmizely dvě malé plápolavé hvězdy, stříbrné dukátky. Byl nemluvný, lidem se vyhýbal a oni jemu také. Toulal se kolem vody a znal tu každý balvan, každou skálu sklánějící se k hladině, každý záhyb řeky. Věděl, kde je proud měkce hebký, poddajný jako mělká bystřinka a kde prudký a zrádný jako vír pod splašeným vodopádem.

V té době se po proudu Jizery zrovna začala stavět vodní elektrárna. Bylo potřeba dohlédnout na horní tok a včas varovat dělníky na stavbě před blížící se velkou vodou. Vzpomněli si na podivína. Byl s řekou dobře obeznámen a vždycky včas rozpoznal, kdy se hrne nebezpečně a zbrkle korytem. Ve výšce na břehu postavili dům s věžičkou, ani malý ani velký. Právě tak pro poutníka, ze kterého udělali jezného. Sedával dole u vody a zpíval zvláštní prastaré písně beze slov. Jako by chtěl tlumit její prudkost; konejšil vzdušnou hladinu, chlácholil vlny spěchající přes jez. Na jaře sledoval cestu ledových ker, v létě starostlivě obcházel vysychající řečiště.

Dělníci v klidu elektrárnu dostavěli. Pak nastal slavný den jejího spuštění. Přišli všichni, kdo ve městě něco znamenali: starosta, radní, lékárník, živnostníci a řemeslníci, hasiči....jen na jezného nějak pozapomněli. Vlastně už ho nepotřebovali, stavba byla uvedena do provozu a velkou vodu teď ohlídal nový elektrárenský mistr.

Plynuly dny, týdny, měsíce a na podivného cizince si už vzpomněl málokdo. Dům s věží se zdál být stále více zchátralý. Slepá okna plná pavučin a zpuchřelé dveře se zrezivělým zámkem a kováním se nikdy neotevíraly. Ale uvnitř dál žil záhadný nájemník a zpíval nezvyklé nápěvy, jakoby z jiných světů.

Jednou k večeru, právě když po protějším břehu vyjížděl z tunelu vláček, ozval se zevnitř neobvyklý třesk. Něco obrovského neviditelně šplouchlo do bezedné, temné tůně. Stavení u jezu ztichlo a zmizel i jeho tajuplný obyvatel. Hladina se na chvíli celá prozářila stovkami vesmírných hvězdiček, blýskavých dukátků. A pak zbylo ticho a tma. Jen neposedná vlnka občas jemně šplouchla do hráze.

Té kouzelné noci se cosi tajemného usadilo pod strmou skálou v jeskyni, do níž se dá vplout jedině vodní štolou. Dělníci ji tehdy prorazili pod domem a dodnes se říká, že prochází celým mohutným kopcem. Ale ještě nikomu se jí nepodařilo dojít až na konec. Snad proto, že je prý zčásti zatopená, zčásti propadlá.

Tomu, kdo se vydá podél řeky, nedovolí pichlavé trní a vysoké kopřivy vybočit mimo značenou stezku. Jediné klopýtnutí na kořenech mezi vlhkými balvany obrostlými mechem by

znamenal sklouznout až na dno strže. Chatrné zábradlí z dřevěných kůlů nahradila pevná kovová konstrukce. Jen bloud by se odvážil riskovat život.

A proto tam dole může nerušeně žít podivuhodný příchozí, možná hvězdný uprchlík. Většinu dne prospí v jeskyni a šumění Jizery ho ukonejší do snění. Občas ze sluje vylézá, proplouvá hlubokým korytem řeky v roklině, sedává ve skalách. Jeho velké lesklé třpytivé oči zárají na oblohu. Když ho překvapí kroky, znehybní a jako chameleon se v mžiku přizpůsobí svému okolí. Splyne se skalami, stromy, vodou a pro oko člověka se stává neviditelným. Zůstává nepoznán, nehledán. Jen vedle ptačího zpěvu a hukotu jezu se někdy nad řekou ozývá prazvláštní táhlá melodie, zpěv pozoruhodného tuláka v čase, kterému kdysi učarovalo tohle místo natolik, že jej (prozatím) nedokáže opustit.

Kdykoliv procházím stezkou nad roklí, cítím, že docela blizoučko, jen několik metrů pod hladinou, odpočívá majestátně vznešený vodní drak, neobyčejný poutník.